

РЕЦЕНЗІЯ

рецензента, **КАНІКОВСЬКОГО Олега Євгенійовича**, доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри хірургії медичного факультету №2, штатного співробітника ВНМУ ім. М. І. Пирогова на дисертаційну роботу **Мітюка Богдана Олексійовича на тему «Клініко-морфологічне обґрунтування вибору методу хірургічного лікування гнійного медіастиніту в залежності від етіологічного чинника»**, подану до захисту у спеціалізовану вчену раду ДФ 05.600.078, що утворена згідно наказу в.о. ректора ЗВО Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова № 108 від 30 червня 2023 року на підставі рішення Вченої ради ВНМУ ім. М. І. Пирогова № 9 від 29 червня 2023 року з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Актуальність обраної теми дисертації.

В торакальній хірургії гнійний медіастиніт (ГМ) являється одним із найбільш небезпечних ускладнень, тому є необхідність покращення результатів лікування ГМ як в попередні роки так і в теперішній час. Незважаючи на тривалий період клінічних досліджень, вивчення етіології, патогенезу та ефективності лікування даного захворювання залишаються невирішеними і такими, що потребують поглибленого вивчення. Причини виникнення ГМ залишаються не повністю встановленими, незважаючи на досягнення торакальної хірургії в попередні роки. У дослідженнях багатьох фахівців гнійної хірургії, спільним є вивчення клінічних симптомів захворювання, станів, що передують хворобі, а також особливостей розповсюдження гнійних заплівів у різноманітні відділи грудної клітки та черевної порожнини. Розповсюдження гнійних заплівів в залежності від причини ГМ до кінця не визначені. Перспективним напрямком досліджень є

покращення лікування ГМ з використанням ВАК-терапії і малоінвазивної хірургії.

Зважаючи на вказане, дисертаційна робота Мітюка Богдана Олексійовича на тему: «Клініко-морфологічне обґрунтування вибору методу хірургічного лікування гнійного медіастиніту в залежності від етіологічного чинника» є вкрай актуальною та важливою для медицини, як в теоретичному, так і практичному плані.

Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача.

Дисертація виконана на високому науково-методичному рівні. Дисертант ретельно виконав патентно-інформаційний пошук, визначив актуальну мету дослідження та завдання необхідні для її досягнення. Робота подана як суцільне закінчене наукове дослідження, присвячене покращенню діагностики та комплексного лікування гострого медіастиніту. Автором підготовлені та опубліковані 17 опублікованих наукових праць, з них: 7 статей у наукових фахових журналах України; 1 стаття – в закордонному науковому журналі (Словакія), 2 публікації, які додатково відображають наукові результати та 6 публікацій, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації (тези). Дисертантом отриманий патент на корисну модель.

Усі результати дослідження опрацьовані методами математичного статистичного аналізу та зафіксовані в первинній документації. Висновок комітету з біоетики ВНМУ ім. М.І. Пирогова свідчить про відповідність проведених досліджень вітчизняним та міжнародним біотичним нормам. Основні положення дисертації та висновки, зроблені після ретельного узагальнення та аналізу отриманих результатів, логічні, відповідають завданням дослідження та отриманим результатам

Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях.

Як отримані дисертантом конкретні результати досліджень, так і основні положення й висновки дисертації, які ґрунтуються на результатах дослідження, характеризуються науковою новизною.

Автором уперше патологоанатомічно визначені особливості регенерації уражених тканин середостіння в залежності від використання різних антисептичних засобів для місцевих санацій, що було викликано різноманітною патологічною мікрофлорою у хворих на гнійний медіастиніт.

Вперше вивчені особливості розповсюдження рідин в клітковинних просторах середостіння та підтверджено ефективність використання активної аспірації (ВАК-терапії) імітуючи виникнення гнійного медіастиніту на трупному матеріалі.

За результатами мікробіологічних досліджень здобувачем було визначено, що спектр домінуючих збудників суттєво відрізнявся в залежності від типу та локалізації гнійно-запальних процесів середостіння у пацієнтів, що дає змогу покращити лікування хворих на ГМ використовуючи ефективні антисептичні засоби.

Також новітніми є й визначені дисертантом особливості лікування ГМ в залежності від розповсюдження гнійних заплівів із використанням малоінвазивних методик.

Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Дисертантом чітко обґрунтована мета дослідження та визначені основні завдання та методи для їх виконання. Усі результати дослідження піддані належній обробці методами математичної статистики, ретельному узагальненню та аналізу з використанням посилань на результати вітчизняних та закордонних дослідників і їх аналітичному порівнянні (загалом – 254 використаних джерел наукової літератури, з них 150 – латиницею). Наукові положення та висновки дисертації сформульовані у відповідності з отриманими результатами, відповідають меті та завданням

дослідження, широко оприлюднені у наукових публікаціях та апробовані на вагомих наукових форумах. Загалом наукова обґрунтованість отриманих результатів, положень та висновків, сформульованих у дисертації не викликає сумніву.

Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Поставлене наукове завдання дисертантом вирішено на високому рівні – успішно виконані усі основні завдання дослідження та повністю досягнута поставлена мета дослідження.

Методи досліджень, що використані в роботі, відповідають сучасним вимогам до наукових досліджень. Для виконання поставлених перед роботою завдань, дисертантом було опановано УЗД, КТ-, СКТ та МРТ симптоматику, методику відеоасистованої торакоскопії, ВАК-терапії, забору тканинного матеріалу для мікробіологічного та гістологічного дослідження, статистичні методи обробки і аналізу отриманих даних. Статистична обробка первинного матеріалу проведена коректно, підтверджена статистична значимість отриманих результатів. Дисертант відмінно здійснив огляд літератури та провів порівняння отриманих даних із відомими дослідженнями. Таким чином, варто відмітити високий рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження.

Результати дисертаційного дослідження є вагомим для медичної науки, воно надає додаткові наукові та практичні знання для діагностики, комплексного хірургічного лікування різних форм і локалізацій гострого медіастиніту. Як наслідок, дисертаційна робота відкриває нові можливості при виборі тактики оперативного лікування, оскільки в роботі був розроблений лікувально-діагностичний алгоритм щодо даної групи патологій.

Основні положення дисертаційного дослідження науково обґрунтовують

доцільність та ефективність напрацьованих діагностично-лікувальних заходів, спрямованих на покращення результатів хірургічного лікування гнійних медіастинітів.

Дослідження мікробіологічного складу збудників медіастиніту дозволили вибирати оптимальний антибактерійний препарат для ефективного їх лікування.

Обґрунтовано необхідність практичного застосування оптимальних антисептичних засобів для місцевої санації гнійних осередків.

Впроваджено способи одномоментного розкриття та дренування гнійного медіастиніту з використанням ВАК-терапії.

Результати досліджень впроваджені в роботу торакального хірургічного відділення Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М. І. Пирогова, Інституту загальної та невідкладної хірургії ім. В. Т. Зайцева, хірургічного відділення військово-медичного центру центрального регіону, а також в навчальний процес кафедри хірургії № 1 Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці.

Отримані результати дисертаційного дослідження рекомендуються до використання у лекційному матеріалі та під час проведення практичних занять на кафедрах хірургії та торакальної хірургії закладів вищої медичної освіти, під час написання фахових монографій, публікацій у наукових виданнях, у практичній роботі закладів охорони здоров'я первинної, вторинної ланки та високоспеціалізованих медичних закладах.

Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності.

В дисертаційній роботі та наукових публікаціях не виявлено ознак плагіату, самоплагіату, фабрикування, фальсифікації даних чи інших порушень академічної доброчесності. За результатами перевірки дисертації

програмним засобом «Unichesk» рівень оригінальності склав 93,7%.

ВИСНОВОК

Дисертаційна робота Мітюка Богдана Олексійовича на тему: **«Клініко-морфологічне обґрунтування вибору методу хірургічного лікування гнійного медіастиніту в залежності від етіологічного чинника»**, що представлена на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина», є завершеною і самостійною кваліфікаційною науковою працею, яка містить нові науково обґрунтовані результати, що дозволяють вирішити актуальну задачу лікування в хірургії – покращити результати лікування хворих з гнійним медіастинітом шляхом вивчення розповсюдження процесу та удосконалення способів дренирування і санації гнійних осередків середостіння з використанням оптимальних антисептичних засобів.

Результати дисертаційної роботи мають вагомe значення для сучасної медицини. Дисертація у повній мірі відповідає існуючим вимогам до дисертації згідно «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою №44 Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року та вимогам щодо оформлення дисертації відповідно до наказу МОН України №40 від 12.01.2017 року. **Мітюк Богдан Олексійович** заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина».

Рецензент

д. мед. н., професор,
завідувач кафедри хірургії
медичного факультету №2
ВНМУ ім. М.І. Пирогова

Олег КАНІКОВСЬКИЙ